

РЕШЕНИЕ

№ 5820

гр. София, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 16.09.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **5378** по описа за **2022** година докладвано от съдия Десислава Корнезова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК във вр.чл.285, ал.1 от ЗИНЗС.

Образувано е по касационна жалба на И. Г. К. срещу Решение № 7260 от 03.12.2021г. на АССГ, I-во отделение, 5-ти състав, постановено по адм.дело № 6656/2021г.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на първоинстанционния съдебен акт, поради постановяването му в нарушение на материалния и процесуалните правила. Касаторът излага доводи, че е налице противоправно действие на ответника, свързано с посочване на невярна информация в справка № 745/16.02.2021г. относно времето, през което е бил с мярка за неотклонение „домашен арест“. Това довело до неправилно произнасяне от съда при приспадане на времето, което е бил с наложени мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“. По този начин бил увеличен срокът на изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“, което И. Г. К. е изтърпял в Затвора- С.. Вследствие на неверните данни, които били дадени от ответника и по-дългия период на изпълнение на наказанието, той претърпял болки, страдания, паническо безпокойство, стрес, депресия, поради системното нарушаване на човешките му права.

Касаторът моли да бъде отменено решението на АССГ, I-во отделение, 5-ти състав по адм.дело № 6656/2021г. и спорът решен по същество, като се уважи изцяло исковата

претенция.

Ответникът - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуален представител юрк. Н. Д. моли решението да бъде потвърдено, като правилно и обосновано. Заявена е претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА счита жалбата за неоснователна и дава заключение, че решението следва да бъде оставено в сила.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение № 7260 от 03.12.2021г. по адм.дело № 6656/2021г. на АССГ, I-во отделение, 5-ти състав е отхвърлен предявен от И. Г. К. срещу ГД „Изпълнение на наказанията“ иск с правно основание чл.284 от ЗИНЗС за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на сумата от 10 000.00 /десет хиляди/ лева за периода 09.02.2021г.-08.07.2021г., които вреди са причинени от действия на ответника, свързани с представяне на невярна и неистинска информация в официален документ пред СРС, НО, 94 състав и пред СГС, НО, VII въззивен състав.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал и приел писмените доказателства, представени от страните. Въз основа на тях е обосновал правния извод, че ответникът е изпълнил законоустановените си задължения, не е извършил незаконосъобразно действие, свързано с неприпадане на времето, през което лицето е било с мярка за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“, защото единствено в компетентостта на съда и прокурора е да определят периода за който се извършва приспадане по чл.59 НК.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по см. на чл.219 ал.1 АПК.

По смисъла на чл.220 АПК съществува забрана за фактически установявания в касационното производство, като правомощията на съда се изразяват само в преценката дали въззивният съд правилно е приложил относимите материално-правни норми.

Видно от справка № 745/16.02.2021г. на Затвора – С., по отношение на И. Г. К. е посочено, че за периода 24.01.2020г.-17.02.2020г. то й е бил в „предварителен арест“ по нохд № 12261/2011г. и „домашен арест“ по същото дело за периода 04.01.2011г.-03.05.2011г.

С постановление № 8280/21 от 15.06.2021г. на СРП е било отказано да се образува досъдебно производство по чл.311 НК, като е прието, че писмо изх. № 745/16.02.2021г. на началника на Затвора- С. е с вярно съдържание и не е извършено документно престъпление.

С решение № 260220 от 07.04.2021г. по в.н.ч.д. № 3093/2020г. на СГС, НО, VII-ми въззивен състав е постановено тълкуване на решение от 22.01.2021г., като е прието, че на основание чл.59, ал.1, т.2 от НК се приспада на И. Г. К. времето, през което е бил задържан с мярка за неотклонение „задържане под стража“ по нохд № 12261/2011г. по описа на СРС, НО, 94-ти състав, а именно: 04.01.2011г.-03.05.2011г.

С постановление № П-817/17 от 10.04.2019г. на СРП е било приспаданото при изпълнение на наказанието по нохд № 12261/2011г. по описа на СРС, времето през което И. Г. К. е бил задържан с мярка за неотклонение „задържане под стража“ за периода 04.01.2011г.-03.05.2011г. Отказано е приспадане при изпълнение на

наказанието „лишаване от свобода“, времето през което И. Г. К. е бил с мярка за неотклонение „домашен арест“ от 03.05.2011г.-24.08.2011г.

Касационната инстанция приема, че съдебният акт е правилен, защото при неговото постановяване не е допуснато нарушение на материалния закон – касационно отменително основание по чл.209, т.3 от АПК . Съображенията за това са следните:

Съгласно разпоредбата на чл.284, ал.1 ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода или задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл.3, който в своята ал.1 предвижда, че тези лица не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение.

По см. на чл.5 от ЗИНЗС „Прокуратурата упражнява надзор за спазване на законността при изпълнение на наказанията съгласно ЗСВ, като прокурора има право да се запознава с цялостната работа по изпълнение на наказанията и да прави предложения за подобряването ѝ. Органите по изпълнение на наказанията са длъжни да оказват пълно съдействие на прокурора при осъществяване на дейността, да му предоставят необходимите материали и да дават исканите сведения и обяснения“.

Съгласно чл. 59, ал.1 от НК „Времето, през което осъденият е бил задържан или по отношение на него е била взета мярка за неотклонение домашен арест, се приспада при изпълнение на наказанието лишаване от свобода или пробация, както следва: 1.един ден задържане се зачита за един ден лишаване от свобода или за три дни пробация; 2. два дни домашен арест се зачитат за един ден лишаване от свобода или за два дни пробация“.

С влязло в сила съдебно решение от 07.04.2021г. по в.н.ч.д № 3093/2020г. на СГС, НО, VII-ми въззивен състав по отношение на касатора е приспаданото времето през което е бил задържан с мярка за неотклонение „задържане под стража“ по нохд № 12261/2011г. по описа на СРС, НО, 94-ти състав, а именно: 04.01.2011г.-03.05.2011г.

По силата на чл.417 от НПК, „когато чл. 59 от Наказателния кодекс не е приложен от съда, той се прилага от прокурора с постановление“.

В конкретния случай е издадено постановление на СРП от 10.04.2019г., като е отказано приспадане при изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“, на времето през което И. Г. К. е бил с мярка за неотклонение „домашен арест“ от 03.05.2011г.-24.08.2011г. по нохд № 12261/2011г. по описа на СРС, 94 състав.

Единствено в компетентността на съда, респ. на прокурора е да постановява актове по приложението на чл.59 НК, като ответника нито има правото, нито задължението да определя времето, което се приспада на осъденото лице при изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“.

От друга страна няма извършено от длъжностно лице- служител на ответника престъпление по чл.311 НК, изразяващо се в съставяне на 16.02.2021г. на официален документ, в който да са удостоверени неверни факти и обстоятелства, свързани с периода, през който И. Г. К. е бил с мярка за неотклонение „домашен арест“. Нещо повече, в справка № 745/16.02.2021г. е възпроизведен дословно диспозитива на решение № 260039/22.01.2021г. по в.н.ч.д. № 3093/2020г. на СГС, НО, VII-ми въззивен състав.

Установено е с влязъл в законна сила съдебен акт от 07.04.2021г., че периода, който се приспада на касатора при изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“, а именно: 04.01.2011г.-03.05.2011г. се отнася до наложената му мярката „задържане под стража“, а по отношение на другата мярка „домашен арест“ за периода

03.05.2011г.-24.08.2011г. този срок не е приспаднал при условията на чл.59, ал.1, т.2 от НК.

Правилен е изводът на първоинстанционния съд изведен от установените факти, че в случая не са налице законовите предпоставки, обуславящи пълната или частична основателност на предявения иск за претърпени неимуществени вреди, произтичащи от действие на служител на ответника при/или по повод изпълнение на законоустановена дейност.

С оглед посоченото не са налице действия от страна на ответника, които могат да бъдат квалифицирани като жестоко, нечовешко или унижително отношение. Следва да се има предвид, че според ЕСПЧ, под "нечовешко" отношение се разбира това отношение, което е умишлено, прилагано е в продължителен период от време и е причинило телесна повреда или силно физическо и психическо страдание. Отношението е "унижително", когато е предизвикало в пострадалия усещане за страх, страдание и малocenност, които могат да го унижат и обидят, като липсата на специална цел /за обида и унижение/ у поведението на извършителя не изключва нарушение на чл. 3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и съответно на чл.3 от ЗИНЗС.

При съвкупната преценка на доказателствения материал, събран в хода на висиящността на първоинстанционното производство не може да се наложи извод, че ответната страна е действала в исковия период 09.02.2021г.-08.07.2021г. в пряко нарушение на свои нормативно установени задължения, при и по повод дейността ѝ по изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“ на И. Г. К.. Само за пълнота на изложението, съдът посочва, че ако И. Г. К. претендира, че е бил фактически лишен от свобода за период, по-дълъг от този, за който е осъден с влязъл в сила съдебен акт, вкл. и след приспадане на времето през което са му били наложени мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“, има процесуалната възможност да предяви осъдителен иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ срещу Държавата.

Липсата на незаконосъобразно действие е достатъчно основание за отхвърляне на иска без да се изследват останалите елементи от отговорността на държавата по специалния закон, тъй като отсъствието на която и да е от кумулативно изискуемите предпоставки на законовия текст води до отхвърляне на иска, като неоснователен.

Настоящата съдебна инстанция напълно подкрепя и споделя аргументите, мотивирали първостепенният съд да остави без уважение исковата претенция, като при условията на чл.221, ал.2 от АПК препраща към тях, без да е необходимо същите да бъдат повторно излагани и преповтаряни.

Ответникът, чрез процесуален представител юрк. Н. Д. претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. Съгласно приложимата специална норма на чл.286, ал.2 ЗИНЗС когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло. От анализа на цитираната разпоредба следва извод, че в производството по чл.284 и сл. ЗИНЗС ищецът дължи разноските, свързани с производството – за държавни такси, експертизи и т.н., но не и за адвокатски и юрисконсултски възнаграждения, независимо от това дали ответникът е бил представляван по делото.

По тези доводи и аргументи, касационната инстанция заключава, че решението от 03.12.2021г. на АССГ, I-во отделение, 5-ти състав е правилно на основание чл.209,

т.3 АПК и при условията и по реда на чл.221, ал.2 АПК следва да бъде потвърдено. Не се констатираха служебно основанията за касиране на съдебния акт по см. на чл.218, ал.2 АПК във вр.чл.209, т.1 и т.2 АПК.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III Касационен състав на основание чл.221, ал.2 от АПК във вр.чл.285, ал.1 от ЗИНЗС

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 7260 от 03.12.2021г., постановено по адм.дело № 6656/2021г. на АССГ, I-во отделение, 5-ти състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.